

Bescherm ijsberen, zeehondjes en walvissen. En laat mensen maar barsten!

Donderdag, 19 november 2015

“Met hele en halve onwaarheden blijft Greenpeace pleiten voor meer windenergie op land”

Geschreven door: Prof. dr. A.W. Koers, voorzitter NLVOW

Op de laatste VNG Energietop van 16 november 2015 hield de directeur van Greenpeace een pleidooi voor meer windenergie op land dan de huidige doelstelling van 6.000 MW in 2020. De NLVOW accepteert die 6.000 MW - in de zin van: legt zich er bij neer - omdat dit nu eenmaal gevolg is van een democratisch genomen besluit. Maar de NLVOW zal zich met kracht verzetten tegen nog meer windenergie op land tenzij de overheid eindelijk (en veel te laat) met een waarlijk overtuigend verhaal komt over nut en noodzaak van (meer) windenergie en tenzij die overheid eindelijk besluit omwonenden fatsoenlijk te gaan behandelen. Het pleidooi van Greenpeace vraagt dus om weerwoord.

Als je dit leest twijfel je nooit meer aan windmolens

- ▶ Windmolens maken Nederland gezonder
- ▶ Windmolens beperken de risico's van klimaatverandering
- ▶ Windmolens maken ons energie-onafhankelijk
- ▶ Windmolens zijn goedkoop
- ▶ Windmolens zijn goed voor de economie
- ▶ Windmolens zijn recyclebaar
- ▶ Windmolens zijn niet schadelijk voor dieren ...
- ▶ ... en voldoen aan strenge normen voor mensen
- ▶ Windmolens horen thuis in het Nederlandse landschap
- ▶ Windmolens maken onze Europese beloftes waar

In november 2014 kwam Greenpeace met nevenstaand bericht naar buiten. Leest vlot en klinkt overtuigend, maar confronteer het met feiten van algemene bekendheid en dan blijkt dat het verhaal vol staat met hele en halve onwaarheden. Harde woorden die om bewijs vragen want een hele onwaarheid is hetzelfde als een leugen. Eén ding vooraf: we zijn we het als NLVOW volstrekt eens met Greenpeace dat verduurzaming moet en we zijn het ook met Greenpeace eens dat de CO₂ uitstoot terug moet. De vraag is: hoe? En met die vraag gaat Greenpeace helemaal de mist in als het pleit voor meer windenergie. In de volgorde van de punten op het lijstje van Greenpeace

Gezondheid

Zeker, fossiele brandstoffen kunnen gezondheidsproblemen veroorzaken, maar wat Greenpeace verzwijgt is dat dit ook geldt voor windenergie. De Nederlandse geluidsnormen zijn aantoonbaar de slechtste van Europa. Volgens het RIVM heeft 17 % van alle omwonenden daarom binnenshuis overlast van geluidshinder waarvan 8 % in zo ernstig mate dat er slaapverstoring optreedt. Een rekensommetje leert dat het om tenminste 150.000 mensen zal gaan. Daar heeft Greenpeace het niet over. En Greenpeace heeft het ook niet over al die mensen in China die in de meest erbarmelijke omstandigheden de zeldzame aardmetalen winnen die nodig zijn om windturbines efficiënter te maken. En dan zijn er ook nog mensen

met gezondheidsklachten als gevolg van slagschaduw. Waarom zwijgt Greenpeace daarover? Doen al die mensen er niet toe? Een halve onwaarheid!

Klimaat

Als windenergie inderdaad de CO₂ reductie oplevert die wordt geclaimd (wat door vele deskundigen - waaronder het CPB - wordt betwijfeld) en als de doelstellingen van 6.000 MW op land en 4.500 MW op zee worden gehaald (wat ook zeer twijfelachtig is), gaat de Nederlandse bijdrage aan de totale mondiale CO₂

uitstoot omlaag van 0,5 % naar 0,49 %. Daarnaast leidt meer windenergie tot overproductie (vooral als het hard waait) en in dat geval zetten elektriciteitsbedrijven bij voorkeur hun gasgestookte centrales uit en laten ze hun kolencentrales op volle kracht draaien. Gevolg: veel meer CO₂ uitstoot. Als Greenpeace echt de CO₂ uitstoot wil beperken zou het de moed moeten hebben om na te willen denken over alternatieven. Zoals conventionele centrales moderniseren en hun CO₂ uitstoot afvangen of zoals - vloeken in de Greenpeace-kerk! - derde generatie kernenergie: geen CO₂ uitstoot, geen opslagproblemen en nog veilig ook. Een hele onwaarheid!

Onafhankelijk

Als alle doelstellingen worden gehaald - 6.000 MW op land en 4.500 op zee - komt in 2020/2023 10 % van alle Nederlandse elektriciteit uit wind. Dat is ongeveer 2 % van het Nederlandse energieverbruik. Hoe onafhankelijk zijn we dan? Bovendien ligt die afhankelijkheid vooral bij olie en gas en dus niet bij elektriciteit. Als Greenpeace dit land echt energie-onafhankelijk wil maken: massaal inzetten op besparing en/of op zonne-energie. Of weer dat moderniseren van kolencentrales - steenkool zit overal en is er nog voor duizend jaar - dan wel die derde generatie kernenergie want de grondstof (thorium) daarvoor is ook op vele plaatsen voor handen. Zelfs, naar het schijnt, in het zand van de Nederlandse stranden. Een hele onwaarheid

Goedkoop

Het is maar wat je goedkoop noemt. Vast staat dat windenergie subsidie nodig heeft en - bij de huidige en te verwachten lage kWh prijzen op de vrije markt - nodig zal blijven hebben. Minister Kamp heeft het over 18 miljard subsidie voor die 4.500 MW wind op zee en 5 miljard voor de 6.000 MW wind op land. Andere en waarschijnlijk heel wat realistischer berekeningen komen uit op 60 miljard of zelfs 100 miljard over een periode van 15 jaar. De Algemene Rekenkamer schat dat het bereiken van de huidige duurzaamheidsdoelstellingen (waaronder windenergie) een gemiddeld huishouden in 2020 € 229 zal kosten en in 2023 € 254. En dat wordt dus alleen maar meer als het aan Greenpeace ligt. Wat Greenpeace ook niet zegt is dat de kosten van een kWh uit wind niet meer zullen dalen, terwijl dit wel het geval is met een kWh uit zon. En wat Greenpeace ook niet zegt is dat als we die windparken gaan bouwen op de lege hoogvlaktes van Portugal of Spanje - wat mag van de EU - we veel goedkoper uit zijn. En waar Greenpeace - ten derde - ook niets over zegt en zelfs niet over wil nadenken is of een andere inzet van die 23, 60 of 100 miljard niet tot veel meer CO₂ reductie kan leiden. Een halve/hele onwaarheid.

Economie

De kosten van de subsidies voor duurzame energie - zie boven: € 229 en € 254 per jaar per huishouden - leiden tot een koopkrachtverlies van ongeveer 2 miljard per jaar. Daar blijft het niet bij want ook het elektriciteitsnet moet aangepast worden en minister Kamp was zo vriendelijk voor de windsector om de kosten van het bouwen van een netwerk op zee weg te nemen bij die sector en neer te leggen bij Tennet, de netwerkbeheerder. Die vervolgens al die kosten weer omslaat over particuliere huishoudens en het MKB in de vorm van een netwerktoeslag. Voeg daar nog bij de waardevermindering van huizen in de buurt van windparken, de kosten van gezondheidsproblemen (en dus werkverzuim) en het jaarlijkse koopkrachtverlies loopt zo op tot € 4 à 5 miljard per jaar. Volgens mij niet goed voor de economie. En al die werkgelegenheid dan? Het Energieakkoord heeft het over 15.000 extra banen binnen nu en een paar jaar. Alleen niet voor windenergie. De turbines komen uit Denemarken of Duitsland en Nederlandse bedrijven mogen bij de bouw wat ijzer vlechten en beton storten. En als het om onderhoud gaat: er wordt in Lemmer een onderhoudscentrum ingericht voor het 430 MW windpark in de Noordoostpolder waar circa 20 mensen aan de slag kunnen. Trek dat door en dan leveren die 6.000 MW op land 280 banen op. Een hele onwaarheid.

Recyclebaar

Met alle respect: onzin. Alsof materialen uit een conventionele centrale niet recyclebaar zouden zijn. Een halve onwaarheid

Dieren

Nee, windparken zijn niet schadelijk voor ijsberen, zeehonden en walvissen, maar wel voor vogels en vleermuizen. Voor vrijwel elk windpark is er niet voor niets een ontheffing nodig van het verbod van de Flora- en Faunawet om beschermde diersoorten te doden, te verwonden of te verstoren. Een "licence to kill" waar Greenpeace maar even aan voorbij gaat. Een hele onwaarheid.

Mensen

Schande om dit maar even zo te zeggen! Stemmingmakerij alsof er niets aan de hand is. Zie boven bij Gezondheid. Laat Greenpeace eens uit dat Amsterdamse kantoor komen en laten een paar mensen eens een nachtje (proberen te) slapen in de buurt van een windturbine of park als het goed waait. Benieuwd of die mensen het daarna nog zo luchtig opnemen en nog steeds zo tevreden zijn over de Nederlandse normen inzake geluid en slagschaduw. Adressen en bemiddeling op aanvraag beschikbaar. Een hele onwaarheid.

Landschap

Windmolens passen misschien wel in het Nederlandse landschap, maar industriële windturbines van 150 tot 200 meter hoog niet, althans volgens de meeste mensen. Is dat de reden dat Greenpeace het steeds heeft over windmolens en niet over windturbines? Een halve onwaarheid.

Europa

Minister Kamp is zo ongeveer de enige die nog denkt dat Nederland die Europese afspraak van 14% energie uit hernieuwbare bronnen in 2020 gaat halen. De fout zat al in het begin in 2010 toen Nederland besloot dat die 14% voor het grootste deel gerealiseerd moest worden in de sector “elektriciteitsopwekking” - dus windenergie - en maar voor een klein deel in de veel grotere sector “verwarming en koeling”. Dat zijn gedane zaken, maar geen gedane zaak is dat de Rijksoverheid omwonenden nog steeds in de kou laat staan en zo het verzet tegen windenergie op land zelf oproept. En zelf dus het realiseren van de 14% bemoeilijkt. Een hele onwaarheid.

Greenpeace doet mee aan een coöperatie die een windpark wil realiseren in Amsterdam Noord, wil dus producent worden, heeft dus een belangenconflict en zou daarom eigenlijk zijn mond moeten houden over windenergie. Dat zal vast en zeker niet gebeuren. Wat ook vast en zeker niet zal gebeuren is dat Greenpeace bereid is tot een open en op feiten gebaseerde dialoog over de voor- en nadelen van het moderniseren van conventionele centrales en van de uitbouw van kernenergie. En wat evenmin zal gebeuren is dat Greenpeace weer echt en eerlijk voor zichzelf gaat denken: het Energieakkoord is heilig en het was toch zo fijn om met de grote jongens aan de tafels van de macht te zitten. “Greenplease” dus in plaats van Greenpeace. Alleen jammer van al die mensen die het slachtoffer zijn of worden van waar Greenpeace nu zo driftig voor pleit: windenergie op land.

Wat wel kan - en zou moeten - gebeuren is dat u, de lezer, eens anders gaat kijken naar Greenpeace. Heel goed wat ze doen voor ijsberen, zeehonden, walvissen en nog wat diersoorten, maar als het om duurzame energie gaat, een organisatie die gevangen zit in een ideologisch keurslijf uit de jaren '80 van de vorige eeuw, dat heilig heeft verklaard en die niet aarzelt om hele en halve onwaarheden te verkondigen om die ideologie te verdedigen. En die daarbij geen oog heeft voor mensen! Aan u de vraag of u zo'n organisatie wilt steunen. Ik zou het antwoord wel weten, zeker als ik omwonende zou zijn of worden van een windpark.